

Pirmdiena, 2017. gada 17. jūlijs

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Ar
velosipēdiem
pa pasauli.
6. lpp.

Fotokonkurss
Mans loms
pielikumā
Pazīsti, atbalsti,
sargā! – meklējiet
iekšlapās!

Reportāža
no festivāla
Dzīres
Kuldīgā.
4., 5. lpp.

Skrundā sadzied vīri, sievas skanīgi piebalso

„Pie Ventas nekur nav brīnīgākas estrādes par to, kāda ir Skrundā,” atzina diriģents un komponists Edgars Račevskis, tradicionālajā Kurzemes vīru koru dižkoncertā pulcējot desmit stipro balsu kolektīvus.

Tiekas divas mūzikas pasaules personības – Suitu sievu vadītāja Ilga Leimane sirsnīgi sveic diriģentu Edgaru Račevski.

Aizvadītajā nedēļā E. Račevskis nosvinēja 81. dzimšanas dienu. Daļēji tas bija iemels koncertam Skrundā dienā, kad citur notiek vērienīgi pasākumi. Tradīcija pulcēt vīru korus radās pirms četriem gadiem, toreiz maestro norādīja, ka viņa dzimtajā pusē dziesma vēl stipri turas. „Viena otra balss gājusi mazumā, bet gan jau būs jaunas, tāpēc jānāk kopā, jādzied un jāspēlē,” kā vienmēr optimistisks bija novadnieks – Dziesmu svētku goda virsdiriģents. Viņa teikto apliecināja Valtera

Kaminska un Imanta Ziedoņa dziesma *Mūžu mūžos* apvienoto koru izpildījumā.

Dižkoncertā piedalījās vīru kori un ansambļi no Nīcas, Rojas, Talsiem, Ventpils, Liepājas, Aizkraukles, Rīgas Latviešu biedrības, kā arī folkloras kopa *Suitu vīri* kopā ar vadītāju Ilgu Leimani un Daci Nasteviču. Vīru balsu skanējumu papildināja Skrundas sieviešu koris *Sonante*, Inčukalna novada pūtēju orķestris, Latvijas Nacionālās operas tenors Māris Evalds un soprāna dziedātāja Elīza Evalde,

mežraga solo Arvīds Klišāns, eifoniju spēlēja Kirils Turovs.

Saviļņojoša bija koncerta izskaņa, kad tika dziedātas E. Račevska komponētās dziesmas, īpaši *Vakars Ventmalā* ar Birutas Senkēvičas vārdiem par zilajām puķēm komponista dzimtajās upes krastā. Uz skatuves tika aicināts arī Skrundas vīru vokālā ansambļa *Vecie zēni* vadītājs Viesturs Meļķis un dziesma atkārtota, publikai pieceļoties un sirsnīgi dziedot līdzī.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

ĪSZINĀS

Mārcis Brantevics paliek pagastā

No Zaļo un Zemnieku savienības saraksta Kuldīgas novada domē ievēlētais Turlavas pagasta pārvaldes vadītājs Mārcis Brantevics izlēmis nolikt deputāta mandātu. „Sarakstā gāju pēc teritoriālā sadalījuma, vajadzēja kādu arī no mūsu puses. Turklāt gaisā virmoja pagasta pārvalžu reorganizācija, iespēja iestādes likvidēt, apvienot. Tagad sapratu, ka nekas netiks apvienots, tādēļ palieku pagastā,” saka M. Brantevics. Par viņu bija balsojuši 1840 vēlētāji, Nākamais aiz viņa ir Pārtikas un veterinārā dienesta veterinārais inspektors Modris Karlsons.

Vizuālā diagnostika attīstās

SIA *Vizuālā diagnostika*, kas uz pusēm pieder uzņēmumam *Veselības centrs 4* un Kuldīgas slimnīcas vadītājam Ivaram Eglītim, Siguldas slimnīcā nule atvērta datortomogrāfijas kabinetā investējusi pusmiljonu eiro. Ierīkota 64 slāņu datortomogrāfijas iekārta *GE Optima CT 660*. Uzņēmumam ir pieci šādi kabineti (Kuldīgā, Gulbenē, Liepājā, Saldū, Siguldā) un seši magnētiskās rezonanses kabineti (Kuldīgā, Rīgā, Valmierā, Liepājā, Jelgavā, Jēkabpilī). Kā liecina portāla *Firmas.lv* informācija, *Vizuālās diagnostikas* apgrozījums pērn bijis 3,91 miljons eiro, peļņa – 1,18 miljoni. Uzņēmums dibināts 2006. gadā.

Gaida piedāvājumus

Līdz 31. jūlija pusdienlaikam SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* gaida piedāvājumus cenu aptaujā bēniņu siltināšanai Rumbas pagastā Maņģenes ielā 1. Darba izpildes termiņš ir 30. septembris.

Modernizē ražošanu

DNB banka izsniegusi 1,1 miliona eiro aizdevumu Pelču pagastā reģistrētajam kokapstrādes uzņēmumam *Balza*, informē banka. Naudu *Balza* plāno izmantot kokmateriālu iepirkumiem, kokapstrādes skenera u.c. iekārtu iegādei. Uzņēmuma pamatnodarbe ir līmēto brusu ražošana. Paredzēts, ka aizdevums ļaus efektīvizēt ražošanu, uzlabojot eksporta konkurētspēju, aģentūrai *Leta* sacījis uzņēmuma īpašnieks Andis Isajevs.

Trešdien, 19. jūlijā:

- Tuvplānā – Jauniešu māja.
- Sacensības jaunajā šautuvē.
- Pielikums *Novadi dzīvo*.

REDZĒJUMS

No otra gala

Daina Tafelberga,
tāl. 63350570,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Tehnoloģiju attīstība radījusi iespēju dzīvot un strādāt attālināti. Kā katrai medaļai, arī šai ir divas puses, un viena no tām ir aizēnota.

Labā ziņa tā, ka arvien vairāk jauno ģimeņu atgriežas dzimtajās mājās vai senču īpašumos laukos, sēž pie datora, projektē celtnes lielpilsētās un pa logu vēro ne biroja rošību pretējā daudzstāvu namā, bet stirnbuku ganāmiņus vecajā ābeļdārzā. Sliktā ziņa: jaunajai ģimenei ir bērni, kuriem jāiet skolā. Slikti jau nav tas, ka aug jauna maiņa, tātad būs nākotne, un tā grib būt gudra. Diemžēl skolas laukos tiek slēgtas, un jaunajai ģimenei būs vien jāatgriežas lielpilsētā.

Atšķirība tā, ka sešgadnieki zinības varēs apgūt ne vairs rotaļu veidā, bet īstā skolas solā.

Tāpat attālināti strādā (lasi: no dzīves attālināti lemj) ierēdņi, kuru varā ir noteikt, kā jaunajai paaudzei būs skoloties. Jau šoruden Saeimai jāsakā galavārds, vai aiznākamajā mācību gadā skolas gaitas jāsāk sešgadniekiem. To paredz pagājušonedēļ valsts sekretāru sanāksmē iz-

sludinātie grozījumi Vispārējās izglītības likumā. Atbildīgajām ministrijām likumprojekts jāizvērtē un atzinums jāsniedz divās nedēļās – tas ir, mēnesi pirms šī mācību gada.

Cerams, bet maz ticams, ka tad izglītības pārstāvji pilnīgi droši zinās, kā uz skolu tiks, piemēram, bērni no Gudenieku nostūriem, jo Basu skola nu ir slēgta. Gan jau pašvaldība tomēr parūpēsies, lai mazi un arī nedaudz paaugušies bērniņi vieni nebraukā ar autobusiem un izkāpj tur, kur paredzēts. Jāceļas gan viņiem būs krietni agrāk nekā iepriekš.

Protams, iecere par agrāku skološanos nebūšot drakoniska. Tāpat kā līdz šim būs obligāti jāmacās jau no pieciem gadiem. Atšķirība tā, ka sešgadnieki zinības varēs apgūt ne vairs rotaļu veidā, bet īstā skolas solā. Lai pārmaiņas nav tik krasas, varēs turpināt gaitas bērnudārzā, ja vien tam piešķirtas attiecīgas izglītošanas tiesības (vairumam rotaļu grupu laukos tādu nav). Izmaiņas paredz sešgadniekam arī iespēju skolas gaitu sākumu atlikt uz gadu, bet tad vajadzīgs mediķa vai psihologa rakstisks ieteikums.

Šī attālināti izdomātā un valsts sekretāru apstiprinātā iecere galvenokārt saistīta ar izglītības metodēm. Vēl viens iemesls – lai vidusskola nav jābeidz teju 20 gadu vecumā. Varbūt tieši no tā gala vajadzētu sākt pārmaiņas un mācību kursu saīsināt, lai mazajiem autobusā nav jākratās tumsā, ik rītu mērojot tālo ceļu zinību kalnā.

TRIS VIEDOKĻI

Sabiedrībā vēl ilgi nerims runas par mazā pazudušā liepājnieka Ivana nāvi, kurā daļēji vainojama arī sabiedrības attieksme. Ko varam mainīt?

„Aicinām zvanīt uzreiz!”

Vija Astaševska, Kuldīgas novada bāriņtiesas priekšsēdes vietniece:

– Mazā Ivana gadījums atkal atgādināja, ka par šādām lietām nevaram klusēt. Nedrīkstam būt vienaldzīgi pret to, kas notiek apkārtnē. Tas ir tāpat kā palīdzēt aklam cilvēkam šķērsot ielu vai sirmgalvei panest smagu somu. Daļa cilvēku vienmēr iejauksies un aizrādīs, ja liksies, ka kaut kas nav normāli, bet citi paies garām pat lielām nelaimēm.

Bāriņtiesa nezina tos gadījumus, par kuriem neviens nepaziņo. Tāpēc priecājamies, ja kaimiņš vai garāmgājējs piezvana un pastāsta, kaut vai ir tikai aizdomas. Ja dzirdējis, ka dzīvoklī bērns kliec, ja vecāki piedzērušies, ja zīdāinis ratiņos sēd ir viens. Mēs reaģējam tūlīt. Uzreiz jau neizņemam bērnu no ģimenes, bet izvērtējam apstākļus. Diemžēl ļoti bieži ziņo novēloti.

Mums ir divas policijas – valsts un pašvaldības, kurām var zvanīt visu diennakti. Ja cilvēks negrib iesaistīties bailēs no atreibības, var palikt anonīms. Galvenais ir paziņot. Nav konkrētas mērķa, kurš iemesls ir būtisks, kurš maznozīmīgs. Maza bērna dzīvībai un veselībai bīstama var būt pat spēlēšanās atklātā pagalmā bez uzraudzības. Arī par to var ziņot. Parunāsim ar vecākiem – varbūt tā tiks novērsta nelaime. Ir gadījumi, kad mazuļi atstāti 10–11 gadu veciem brāļiem vai māsām. Likums paredz, ka drīkst

tikai no 13 gadiem. Taču reizēm desmitgadīgie ir vēl apzinīgāki par tiem, kam 15. Tāpēc ir vērts katru situāciju izvērtēt neatkarīgi no likuma.

Atbildīgi ir vecāki

Vaira Brūdere, Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja:

– Grobiņas novada Dubeņu ciems, kur puisēns esot izkāpis no autobusa, nav maz apdzīvota vieta, bet sakopts centrs ar privātām un vairākstāvu mājām. Turklāt pie veikala un autobusu pieturas ir videokamera, tikai neviens neiedomājās ieskatīties, jo nebija informācijas.

Pirmām kārtām atbildīgi ir vecāki – katram savi bērni jāuzrauga. Līdz septiņu gadu vecumam viņi nedrīkst būt bez pieaugušā pavadības. Šoferis nevar izvērtēt, kurš ar kuru kopā brauc. Nevaru komentēt situāciju, kā bija izkāpšanas brīdī. Tas nav tik vienkārši, jo bieži vien vecāki šoferiem pārmet, ka mazs bērns autobusā nav uzņemts tāpēc, ka ceļā nav pavadība. Paļaujamies, ka mūsu bērni ir attapīgi, zina, kur jābrauc, un autobusā iesēdinām ar norunu, ka galapunktā kāds sagaidīs. Bet visādi var gadīties – šoferim jāvada autobuss, viņš nevar uzraudzīt katru mazo bērnu. Ja kaut kas notiks, mamma atkal pārmetīs. Reizēm, pievēršot uzmanību mazajam braucējam un viņu iztaujājot, no sabiedrības rodas nelabvēlīga attieksme: „Ko viņš uzbāžas?” Katrs gadījums ir

citāds, un tas detalizēti jāizvērtē. Katrā ziņā bērnu vienu nedrīkst laist.

Nepailet garām

Guna Čače, psiholoģe:

– Redzot uz ielas mazu bērnu bez pavadības un uzraudzības, nevienam nevajadzētu palikt vienaldzīgam. Jāpieiet un jāpajautā, kur vecāki, vai kas noticis. Varbūt nav nekā briesmīga – viņš vienkārši izskrējis no veikala, kamēr mamma iepērkas, bet varbūt apmaldījies. Varbūt aizbēdzis no mājām, vecāki dzer, kaujas, neliekas par bērnu ne zinīs. Situācijas var būt dažādas – no sākuma līdz traģēdijai, bet iepriekš nekad to nevar zināt, tāpēc garām pailet nedrīkst.

Bieži sabiedrība ir vienaldzīga. Arī tam ir dažādi iemesli. Varbūt nav tik vienaldzīgi, cik negrib iejaukties: gan jau painteresēsies un palīdzēs cits. Bet cits domā tāpat, un visi pailet garām, līdz notiek nelaime. Tāpat var būt situācijas, kad iejaukšanās iztulkota nepareizi – kā kaitniecība bērnam.

Bērnu nozūšanas gadījumā viena no versijām ir nolauptāšana. Tāpēc viņiem tiek mācīts ar svešiem nesarunāties. Ja bērns uz ielas ir viens, visticamāk, kaut kas noticis, tāpēc jāpainteresējas. Tāpat kā jāiejaucas tad, ja vecāki pret bērnu izturas vardarbīgi. Vienmēr nav jāizsauc policija – pietiks kaut ar vārdu aizrādīt, ka tā nevar darīt. Katram vajadzētu būt ieinteresētam tajā, kas notiek apkārtnē, – ne jau lai kādu nosūdzētu, bet mēģinātu novērst nelaimes.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Māksliniekiem vajadzīgi aplausi

Tik skaists šogad bija Kuldīgas Pilsētas svētku atklāšanas gājiens! Francijas mākslinieki ar lielo leļļu izrādi *Teiksmainā okeāna dzelmē* visiem spēkiem centās pilsētniekus un viesus iekustināt, bet viņi bija kā klints – visa gājiena laikā tikai pāris vietās atskanēja daži aplausi un sajūsmas saucieni. Mums, kuldīdniekiem, ir reāla iespēja iekļūt šī kolektīva atmiņās kā nīrākajiem skatītājiem... Apmēram tāpat bija pērn ar milzu leļļiem operdziedātājiem un vēl kādu gadu iepriekš ar citiem mākslas, cirka un tehnikas brīnumiem. Nu ko, arī negatīva slava ir slava, un citi kolektīvi, kuri brauks pie mums, varbūt būs psiholoģiski tam jau sagatavojušies. Bet varbūt taisnība kādam skatītājam, kurš teica – nebija jau laika aplaudēt, vajadzēja filmēt. Mūsu laikmetā, kad tehnoloģijas ir pirmajā vietā, svarīgāk laikam šķiet mirkli iemūžināt. Atzīšos – arī es filmēju. Varbūt vajadzēja vienkārši priecāties.

Iveta Grīniņa, tālr. 63350565,
e-pasts: iveta.grinina@kurzemnieks.lv

Ja pamanāt ko interesantu,
nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet Kurzemniekam
pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kas jums visvairāk garšo? Kur biežāk ēdat: mājās vai kafējnicās?

Agnese Kundziņa, skolotāja:

– Vienmēr ēdienu gatavoju pati. Ārpus mājas eju ēst varbūt reizi mēnesī. Ģimenē visieciēnākā ir gaļa ar salātiem. Mēs ēdam dažādi – gan veselīgi, gan neveselīgi.

Pārsvārā iepērkos lielveikalos, uz tirgu eju reti.

Janīna Rogova, pensionāre:

– Mājās ēst taisu pati. Neēdu kūpinājumus, jo tie ir neveselīgi un negaršīgi. Mums nav, kur kaut ko izaudzēt, tāpēc iepērkamies veikalā vai tirgū. Dzīves laikā neesmu savus ēšanas paradumus mainījusi.

Ieva Lase, studente:

– Dzīvoju ārzemēs, un ēdienkarte šeit pavisam citādāka. Atbraucot uz Latviju, iepērkos tirgū, un pirmais, ko šeit pērku, ir īsts piena saldējums. Ēstuves ārpus mājas apmeklēju bieži. Dzīvoju Dānijā, un tur iecienīts ēdiens ir no rupjmaizes gatavota kūciņa ar gaļu.

Kriss Kilsns no Dānijas:

– Man garšo alus, tas ir iecienīts. Bieži ēdam kafējnicās. Es vairs neēdu rasolu, jo laikam dzīves laikā esmu to pārēdies. Dānijā nav tik daudz tirgu, bet, atbraucot uz šejieni, patīk tur aiziet un iepirkties. Dānijā ir pavisam cita ēdienkarte.

Beate Zvidre, skolniece:

– Ēdienu gatavoju pati, jo cenšos ievērot veselīgu dzīvesveidu, tad arī būs laba veselība. Ātrās ēdināšanas iestādes apmeklēju reizi mēnesī, bet cenšos uz turieni daudz neiet. Visu dzīvi esmu ēdusi vienādi, un man negaršo lakrica un putras.

Gatis Silenieks, kafijas bārmenis:

– Pats labprāt ēdienu gatavoju, tāpēc ēdu ļoti veselīgi. Paradumi ļoti mainījušies – no kartupeļiem un gaļas esmu pārgājis uz daudzveidīgāku pārtiku, ēdu daudz dārzeņu. Ārpus mājas ēdu reizi mēnesī.

Lāsma Reimane, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada iela 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa –
63324881; sludinajumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas iela 15a. Metiens – 3700.

Apbalvo par sirdsdarbu

„Galvenais, lai darbs patīk,” tā saka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra darbinieki Dainis Andersons un Ernests Komisārs, kuri apbalvoti par teicamu darbu.

Autovadītājs D. Andersons saņēmis apbalvojumu *Par ilggadību*, bet automehāniķis E. Komisārs – pateicību par augsti profesionālu un pašizliedzīgu darbu. Labākie darbinieki godināti 30. jūnijā svinīgā pasākumā, kas veltīts septiņiem gadiem, kopš izveidots vienots dienests.

GANDARĪJUMS, KA PALĪDZĒTS

Stāstot par sevi, abi neskopojas ar uzslavām otra profesionalitātei, jo viņu darbs ir saistīts: Dainis brauc ar mašīnām, par kuru tehnisko stāvokli atbild Ernests.

Dainis pie ātrās palīdzības

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta apbalvojumu par godīgu, profesionālu un pašizliedzīgu darbu saņēmuši Kurzemes reģionālā centra autovadītājs Ernests Komisārs (no labās) un automehāniķis Dainis Andersons.

darbā patīk? „Laikam jau sajūta, ka esmu cilvēkam palīdzējis un viņu izglābis,” saka pieredzējušais šoferis.

DZIMIS AUTOMEHĀNIĶIS

Ernests dienestā strādā gandrīz piecus gadus un atbild par 42 automašīnām. Viņš ir dzimis automehāniķis un gandrīz visas zināšanas apguvis pašmācībā. Pēc vidusskolas mēģinājis studēt kaut ko humanitāru, tomēr iedzīmtā kaislība pret tehniku ņēmusi virsroku: „Pēc skolas sāku strādāt autoservisā, bet sapratu, ka tas tomēr nav domāts man – gribējās strādāt ar specifiskāku transportu. Pieteicos šajā dienestā uz automehāniķa vietu. Jābūt interesei par to, ko dari, un man te ļoti patīk. Tas ir labākais, kas var būt: viena veida specifiskas mašīnas, ko var iepazīt līdz sīkumiem. Te nav kā servisā, kur katru dienu nāk priekšā kas cits.” Ernests atzīst – ir brīži, kad viņš jūt arī savu ieguldījumu dienesta svarīgajā darbā.

Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto

mašīna stūres sēž jau 30 gadu. „Kad atnācu no armijas, meklēju, kur strādāt. Tēvam bija pazīstams ātrās palīdzības šoferis, kurš palīdzēja iekārtoties darbā. Sākumā braucu ar medicīniskā dienesta mašīnām, vadāju dakterus, iecirņķa terapeitus. 1986. gadā man piedāvāja pāriet uz ātro palīdzību,

un kopš tā laika esmu te. Laikam jau patīk.”

Šoferis vienmēr bijis mediķu labā roka. Viņam ne tikai ātri jānogaudā glābēji pie pacienta, bet jābūt gatavam jebkurā mirklī palīdzēt, jo brigāde ir komanda. Dainim nācies pacientus gan nest, gan elpināt un darīt daudz ko citu. „Šoferis visur

piedalās. Mans uzdevums ir padot vajadzīgo, darīt, kas nepieciešams, jo viss aprīkojums jānes līdz. Spricēt gan neļauj,” viņš smejas. Dainis priecājas, kā attīstījusies tehnika un cik labi tagad apgādāts operatīvais transports, jo viņš sācis ar vecajām mašīnām VAZ. Kas grūtājā un reizēm nepateicīgajā

Viss, kas atrasts, – izstādē muzejā

Arheoloģijas izstādē *Atrasts Kuldīgas novada muzejā* nozīmīgākais eksponāts ir necila ogļu kaudzīte, kas izlikta atsevišķā vitrīnā.

Vikingu rotas, kas pirms pāris gadiem atrastas izrakumos Lapsās netālu no Kuldīgas, kļuva par pierādījumu skandināvu apmetnei mūspusē.

Ogles ir 5500 gadu vecas, Padures pagasta Lapsu senkapos atrastas pagājušajā gadā un liecina, ka Kuldīgas apkaime apdzīvota daudz senāk, nekā domāts līdz šim. Oglīšu vecums noteikts ar īpašu datēšanas metodi.

Izstāde būs aplūkojama apmēram pusgadu. Tajā apkopotī priekšmeti, kas arheoloģiskās uz-

raudzības laikā atrasti izrakumos dažādās vietās Kuldīgā – Kalna, Policijas un Baznīcas ielā, viduslaiku pils teritorijā, kā arī Lapsu senkapos. Izrakumi Lapsās un vikingu kapu atrašana kļuva par pēdējo gadu lielāko sensāciju arheoloģijā.

Muzeja direktors Eduards Dambergs uzsver, ka neierasta

šoreiz ir arī izstādes aprakstu forma – tie ir fragmenti no intervijām ar arheologu Mārtiņu Lūsēnu, kurš Kuldīgā strādā vairākus gadus. Pirmoreiz izmantotas muzeja jaunās vitrīnas, kas gatavotas pastāvīgajai Kuldīgas vēstures ekspozīcijai 3. stāvā.

Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto

Izglābta meža apmaldījusies sieviete

13. jūlijā 16.48 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumu uz Snēpeles pagastu, kur mežā bija apmaldījusies apmēram 70 gadus veca sieviete.

Sazinoties ar viņu pa mobilo tālruni, kā arī izmantojot automašīnas skaņas signālus, sievietei norādīta izeja no meža. Pēc izkļūšanas viņa nodota Neatliekamās medicīniskās

palīdzības dienestam.

VUGD atgādina: ja saprotat, ka esat apmaldījies, nekrītiat panikā! Apsēdieties, atpūtiēties, centieties noorientēties apvidū un tikai tad sāciet atpakaļceļu! Nemēģiniet sākt haotiski staigāt pa mežu un meklēt ceļu, tā jūs varat ieiet mežā vēl dziļāk – centieties saklausīt, vai tuvumā neatrodas šoseja, liels ceļš vai dzīvojamā māja,

bet, ja maldoties pamanāt kādas mājas, nekautrējieties pajautāt pareizo virzienu! Ja saprotat, ka pašu spēkiem nespēsiet no meža izkļūt, zvaniet glābējiem pa tālruni 112 un nosauciet pēc iespējas konkrētākus orientierus: kur mežā iegājāt, cik ilgi esat tur uzturējies, kādus dabas vai cilvēka veidotos objektus esat šķērsojis vai tiem pagājis garām.

MEDIĶI INFORMĒ

Motorollers, zāģis, kritieni, kukaiņi

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girsone.

No 7. līdz 13. jūlijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 91 izsaukumu. Uz slimnīcu aizvesti 42 cilvēki, no tiem divi bērni. Divas sievietes un deviņi vīrieši bijuši alkohola reibumā.

Nedēļas laikā gadījies viena krimināltrauma, kurā cietušais nav bijis reibumā un nav arī braucis līdz mediķiem uz slimnīcu. 17 gadus vecs jaunietis ar motorolleru iebraucis stāvošā automašīnā un guvis galvas, deguna, elkoņa un ceļgalu sasitumus. 44 gadus vecs vīrietis zāģējis krūmus, zāģis atsities pret koku un uzkrītis rokai. Ar brūci augšdelmā cietušais nogādāts slimnīcā. 60 gadus vecam vīrietim iedzēlusī lapsene, kad viņš gājis uz šķūni pēc malkas.

Sākusies alerģiska reakcija. 48 gadus vecam vīrietim aizķērusies kāja, un viņš nokritis no trepju otrā pakāpiena, guvis galvas sasitumu. 31 gadu vecs vīrietis kāpis kokā pēc ķiršiem, nokritis un sasitis potīti. 62 gadus vecai sievietei reibumā kāja aizķērusies aiz ietves malas, viņa kritusi un lauzusi ciskas kaulu. 48 gadus vecs vīrietis, ābeļdārzā trimerējot zāli, trāpījies pūznī. Viņu sadzēlušī lapsenēm līdzīgi kukaiņi, sākusies alerģiska reakcija. 48 gadus vecs vīrietis reibumā stūmis divriteni, zaudējis līdzsvaru, nokritis uz grantēta ceļa, sasitis seju, ir brūce zem acs. Visi cietušie nogādāti ārstniecības iestādē.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Sev par lielu prieku konstatēju divas disciplīnas uz skatuves un zālē: aktieri neaļējās, netirināja rokas un kājas, un publika bija klusa un uzmanīga. Ir laiciniekiem divējāda tipa teātri: kultūras faktors un balagāns... Pēdējā veicināšanai nav nekādi kursi vajadzīgi!” tā 1927. gadā teicis režisors Lejas-Krūmiņš Rīgā par teātra kursiem Nīkrācē.

Dzīres Kuldīgā - koši, skaļi, iespaidīgi

Festivāls *Dzīres Kuldīgā* aizvadīts ar daudziem jaunumiem un nebijušu ļaužu interesi no malu malām. Lūk, ieskats pasākumos, koncertos, atrakcijās.

Svētku atklāšanā franču kompānija *Remue Menage* dodas gājienā, kas aizsākās Piltenes ielā un beidzās Pilsētas estrādē.

Pirmo svētku dienu Svētās Annas baznīcā ieskandināja dziedātājs Daumants Kalniņš un ģitārists Kaspars Zemītis. Koncertā piedalījās arī mūzikas skolas absolventi.

Kuldīgas vasaras garšu kopā ar novadnieku, restorāna *Entresol* šefpavāru Raimonu Zommeru Pilsētas dārzā varēja izbaudīt piecas meistarklasēs. R.Zommers atklāja, kā uzbrut neizmirstamas garšas no Kuldīgas rupjmaizes ar dradziem, zaķskābenēm un pērļu sīpoliem, arī *Nornieku* strausu gaļas, *Pelču* līdakām un *Maņģenes* gailenēm.

Laikraksts *Kurzemnieks* pielāgojās laika apstākļiem šovasar.

Teiksiet, ka datoristi ir eksaktās jomas pārstāvji? Bet *PC Konsultants* pierāda, ka spēj būt arī vissirsnīgākie.

Senlaicīgi tērtiepi Kuldīgas novada muzejnieki tika spilgtāko godā.

Gājiena laureātus žūrija šogad noteica piecās nominācijās: tīrīgākie, jaunie, aktīvākie, spilgtākie un sirsnīgākie kuldīdznieki. Diānas Pantjušenkovas *Brīnumzemes* bērni - pirmoreiz gājienā un jau titulēti par ievērojamākajiem jaunajiem kuldīdzniekiem.

Žūrijas vērtējums Kuldīgas ugunsdzēsējiem izdomas netrūkst, te joprojām mūsu pilsētā ir visatraktīvākie.

Alekšupītes karnevālā, piedaloties astoņām komandām, bez lielām pārsteigumiem - uzvara Kuldīgas ugunsdzēsējiem ar nosaukumu *Aptaurētie taurētāji*.

2. vietu ieņēma Kuldīgas *Slapjie bandīti* - Edgars, Kārlis, Helmutis un Andris. „Cik vien skrējieni ir noticis, tik arī piedalāties, jau kādu 14. reizi. Divreiz bijām 1. vietā, bet uz pjedestāla kāpjām katru reizi!” lepi dalībnieki.

Vīriem 17 dalībnieku konkurencē 1. Endijs Blūms (Kuldīga), 2. Inārs Pilskungis (Ventspils), 3. - Ivo Deičmanis (Sigulda). Uzvarētājs atzina, ka šogad trase bijusi vieglāka nekā citus gadus; viņš piedalās ceturto reizi.

Grupa *Fesvebi* no Gruzijas dejoja gruzīnu tautas dejas.

Par tīrīgākajiem tika atzīti *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* darbinieki un ielu slaucītāja *Vallija*.

Komanda *Gulbju ezeri* ieguva trešo vietu. Tie izrādījās *Aizkraukles* deļotāji no kolektīva *Pēda*, kas uzstājušies svētkos vairākos koncertos un nevarējuši laist garām iespēju piedalīties tik ekstrēmā pasākumā.

No ceturtdienas līdz sestdienai uz *Chilli* skatuves pie *Strautu* ielas bija klausāma mūzika, dzeja, izbaudāma dainu meditācija un naktī dižēdžu spēlētā mūzika. Dziesmas ar *Māra Čaklā* dzeju izpildīja Kuldīgas kamerkoris *Rāte*.

Tirgotāji Liepājas, Baznīcas un 1905. gada ielā sāka iekārtoties jau ceturtdienas vakarā, bet lielākā drūzma bija piektdien un sestdien dienasvidū, kad pat pārvietoties pa ielu bija pagrūti.

Nīderlandes ielu teātra *Pavana* strausi pastaigājās starp *Dārza* svētku viesiem.

Nakts pasākums *Zvaigžņu gaismā* Pilsētas dārzā bija šī gada jaunums, kas sniedza baudījumu acīm, ausīm un garšas kārpiņām. Dārzā vēl mistiskāku padarīja beļģu teātra *Tol* deļotāji un spēlētāji *Ilgavaiņi*.

Piektdien svētki senioriem, sestdien - šampanietis brokastīs istām dāmām un džentlmeņiem dažādā vecumā, svētdien - šurumburums visai ģimenei *Zaļītas* ir *daudzkrāsaini*. Pilsētas dārzā pārvērtības nebeidza pārsteigt.

Kas gan būtu *Dzīres Kuldīgā* bez seniem draugiem! *Pirātu* koris *De Stormvogels* no Nīderlandes bija sastopams daudzās vietās, arī senioru dārzā svētkos.

Daudz skatītāju pulcēja *Nila* liles un pasaules mūzikas un perkusiju grupas *Kanisaifja* uzstāšanās. *Nīle* aicināja klausītājus iesaistīties un kopā radīt saulainu noskaņojumu.

Augstskolas pagalmā sestdien pārvērtās istās *Pirātu salās*. Bērni viesojās sešās teltīs, kur uzzināja visu par pirātu, nāriņu un zemūdens iemītnieku dzīvi. Kad visas salas jeb teltis bija apmeklētas, katrā krājot pa zelta monētai, varēja pameklēt kādu dārgumu lādē.

Inguna Spuleniece, Lāsma Reinmane, Laila Liepiņa, Daina Tāfelberga; autoru un Roberta Prauliņa, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

11 gadu darbs atmaksājies

10. novusa turnīrā *Dzīres Kuldīgā*, kas klubā *Poligons* notika nedēļu pirms Pilsētas svētkiem, lieli svētki bija Kuldīgas sieviešu komandai, kas beidzot saņēmusi Latvijas čempionu ceļojošo kausu.

UZVAR KAIMIŅI

Pilsētas turnīra rīkotāja Anita Leja pastāstīja, ka piedalījās 12 komandas no Kurzemes, arī pārstāvji no Rīgas un Valmieras. Kuldīgas kausu uz mājām veda *Venta* no Ventspils, otrajā vietā – apvienotā Talsu un Beverīnas komanda, trešajā – *Ventspils*.

Toties pašmāju spēlētājas suminātas kā Latvijas čempiones. „Čempionāts notika no janvāra līdz martam, bet medaļas saņēmām tikai tagad,” skaidro A.Leja. „Savukārt kuldīdznieks Jānis Griškevics tika pie maijā iegūtā titula – sporta meistars novusā. Vēl ilggadējo tiesnesi, Latvijas Novusa federācijas pārstāvi, aizputnieku Gunti Bucenieku suminājām 80. jubilejā.”

IZSTUMJ NO TRIJNIEKA RĪGU

„Sieviešu novusa komanda *Kuldīga* spēlē jau 11 gadus. Pirmo vietu Latvijā ieguvām pirmo reizi,” A.Leja neslēpj prieku.

Komandā ir Ilze Dziesma, Biruta Leikarte, Inese Mūrniece, Ilze Čakle un pati Anita. „Uzvara valsts čempionātā ir liels, nece-rēti labs sasniegums. Zaudējām tikai vienu spēli apvienotajai komandai *Kurzeme*. Šis bija pirmais gads, kad no labāko trijnieka izspiesta Rīgas komanda,” palepojas Anita, piebilstot, ka kuldīdznieces ir ļoti saliedētas un uzvarēt palīdzējis tieši komandas gars.

„Diemžēl mums nav savas telpas, kur trenēties. Pagaidām reizi nedēļā uz treniņiem sanākam *Lauktehnikas* sporta namā. Paldies, ka sacensībām sporta skola iedod klubu *Poligons*.” Latvijas čempionāts šogad pirmo reizi tikšot rīkots arī jauktajām komandām, un A.Leja domā, ka Kuldīgā tāda tiks veidota, arī viņas piedalīsies.

AIZRAUTĪGS SPORTA VEIDS

Jautāta, kādēļ dāmas aizraujas

ar novusu, Anita atbild, ka to var spēlēt jebkurā vecumā: „Novuss aizrauj. Man sākums meklējams jau 70. gados. Trenējos ložu šaušanā Talsos, pēc treniņiem bija iespēja pabungot novusu. Atnākot uz Kuldīgu, strādāju *dzelzsbetonos*. Negribējās iegrimt rutīnā starp darbu un mājām, tādēļ aizgāju spēlēt novusu. Citur to uzskata par tādu plezīra sportu. Bet tie, kuri atnākuši paskatīties un pamēģinājuši, saprot, ka tā vis nav. Dažkārt sacensībās iznāk pat 11 stundas nostāvēt kājās. Vakarā, kad autobusu apsēdies, esi pārguris līdz nāvei.”

Tomēr A.Leja uzsver, ka novuss attīsta domāšanu – gājieni jāizdomā uz priekšu, divi vienādi sitiieni nekad neizdodas. Anita atzīst, ka sieviešu komandu pārsvārā trenē pašas, bet sacensībās raugoties, kā spēlē vīri, jo viņu spēle atšķiroties.

Inguna Spuleniece
Roberta Prauliņa foto

Tiesnesis Guntis Bucenieks no Aizputes un Kuldīgas kluba valdes loceklis Nēme Tāramē atveduši Latvijas Novusa federācijas apbalvojumus.

Sieviešu novusa komanda *Kuldīga* ar medaļām par pirmo vietu Latvijas čempionātā: Biruta Leikarte, Ilze Dziesma, Inese Mūrniece, Ilze Čakle un Anita Leja. Ar viņām kopā sporta meistars novusā Jānis Griškevics.

Kurzemes Šveicē – vairāk un labāk

Vācijas velotūristi Airīna un Mihaels, viņu divgdadīgā meitiņa Možgana atpūtas pauzē pie Kabiles diķa. Ģimene ceļo no Klaipēdas līdz Ziemassvētku veciņa mājvietai Somijā.

Uz ceļiem tagad biežāk redzam ārzemju velotūristus, tādi ir arī Airīna un Mihaels Jones, kuri kopā ar divgdadīgo meitiņu ceļo no Klaipēdas līdz Ziemassvētku veciņa mājvietai Somijā.

Tieši vāciešu īpatsvars ir lielākais Kuldīgas ārzemju viesu pulkā.

DABA, STĀRĶI UN JAUKI CILVĒKI

Rūditie velotūristi Airīna un Mihaels dzīvo Ķelnē, ir precējušies desmit gadus. Apmeklējuši vairāk nekā 45 valstis, galvenokārt Eiropas dienvidos, Tuvajos Austrumos un Centrālāzijā, piemēram, Spāniju, Itāliju, Tadžikiju, Uzbekiju, Ķīnu. „Uzauģām bijušajā Vācijas Demokrātiskajā Republikā, kad pasauli apskatīt nebija vienkārši. Nu izmantojam

iespējas,” stāsta Airīna. Viens no iemesliem, kāpēc ceļi pēdējos gados veduši uz tuvākām zemēm – Skandināviju un Baltiju, ir divgdadīgā Možgana. Viņai bija tikai septiņi mēneši, kad velosipēdam piestiprinātajos ratiņos mazulīte jau ceļoja pa Skandināviju.

„Ļoti patīk šejienes daba, ārkārtīgi daudz stārķu, cilvēki ir laipni un patīkami. Vietējie ieteica braukt uz Rīgu cauri Kabilei, jo tur esot jauns ceļš. Vienīgās briesmas – odi. Aizvadīto nakti pavadījām pie kādas meitenes Kuldīgā, izmantojot kaučsērfinģu (*couchsurfing*; cilvēki par brīvu ļauj nakšņot savā mājoklī, paši šo iespēju izmanto citā valstī – aut.). Bet mums līdzī ir arī telts. Palikt pie miljardiera Sanfrancisko vai nabadzīgā būdīņā Ķīnā ir vienlīdz interesanti,” stāsta ceļotāji.

Bez latviešiem Kuldīgu visbiežāk apmeklē vācieši (28%), lietuvieši (20%), igauņi (11%), krievi (10%) un nīderlandieši (7%).

ĀRZEMNIEKU VIDŪ VISVAIRĀK VĀCIEŠU

Kuldīgas aktīvās atpūtas centra vadītājs Artis Gustovskis skaidro – šādi tūristi ir vien neliels skaits no kopējā, bet ar tendenci pieaugt. Vairums izvēloties ko tradicionālāku. Cilvēku plūsmas skaitītāji (ierīces pie Ventas rubas, kafējnīcas *Staburadze* un restorāna *Bangerts*) ļāvuši secināt, ka pērn pie mums bijuši 405 tūkstoši apmeklētāju. Citi dati liecina, ka 60% bijuši latvieši, savukārt ārzemnieku vidū izceļas vācieši (28%), lietuvieši (20%), seko igauņi (11%), krievi (10%) un nīderlandieši (7%). „Apartmenti aug kā sēnes pēc lietus, pēdējā laikā atvērti 11. Un tas ir labi,” saka A.Gustovskis.

Kuldīga veidojoties par Kurzemes Šveici ar dārgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem. Vidēji par vienu nakšņošanu pilsētā pērn samaksāti 53,98 eiro, un viesu vērtējums kvalitātei bijis ļoti augsts. „Pieprasītākie pakalpojumi: brokastis visiem, pirts un laivu noma latviešiem, velosipēdu noma ārzemniekiem. Pagaidām neviens uzņēmējs nepiedāvā ūdens procedūras vai SPA,” tā A.Gustovskis.

Vija Zariņa
Roberta Prauliņa foto

Publiskota interaktīva skolu karte

Dažādas ziņas par katru skolu tagad pieejamas ģeotelpiskās plānošanas platformā *Skolu karte Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) mājaslapā www.izm.gov.lv*.

Informācija ir plaša: skolēnu skaits, mācību iestāžu kvalitatīvie rādītāji, eksāmenu indekss, pedagogu vidējā alga, apkaimes sporta būves, iedzīvotāju skaita prognozes utt. Tā ir praktiska lietotne ne tikai izglītības darbiniekiem un lēmumu pieņēmējiem, bet arī vecākiem un bērniem, lai izvēlētos sev piemērotāko skolu, izraudzītos līdz tai vislabāko maršrutu no dzīvesvietas. Karte informē par vairāk nekā 600 vispārīgizglītojošajām skolām, kvalitātes un kvantitatīvajiem rādītājiem. Tā izstrādāta Latvijas skolu tīkla pētījumā, kuru IZM uzdevumā veica ekonomģeogrāfa Jāņa Turlaja vadītā ekspertu grupa.

Aitu dienas Kandavā

Zālējumu projektā izmēģinājums iesaistītajās saimniecībās turpinās fermu dienas.

20. jūlijā 11.00 Kandavas novada Kandavas pagastā interesenti gaidīti SIA *Ralle* otrajā aitū fermu dienā. Izmēģinājuma tēma: *Šarolē aitū izmantošanas iespējas Latvijā*. Sākums – Kandavas sociālajā centrā (Jelgavas ielā 4 a). Par iesaistīto aitkopības saimniecību ekonomiskajām tendencēm runās Lopkopības kompetenču centra vadītāja Anita Siliņa. Ar saimniecību *Ralle* iepazīstinās īpašnieks Ivars Frīdemanis, par lopbarības pupu un zālāju audzēšanas īpatnībām bioloģis-

kajās saimniecībās stāstīs Kuldīgas lauku konsultāciju biroja vadītāja, konsultante aukopībā Daiga Mellere, par rūpnieciskās krustojšanas nozīmi jēra gaļas ieguvē – profesore Daina Kairiša. Otrajā daļā būs darbs grupās, *Ralles* dzīvnieku apskate, dažādu vaislinieku meitu kvalitātes un zālāju vērtēšana.

Vairāk informācijas: Daiga Baltiņa, e-pasts: daiga.baltina@llkc.lv, tālr. 28636778, vai Anita Siliņa, e-pasts: anita.silina@llkc.lv, tālr. 28601061. Pieteikties līdz 18. jūlijam. Līdzdalība bez maksas.

Jana Sūruma

PĀRDOD

Graudu **KOMBAINUS** (2,5 – 3 m) no Somijas. Tālr. 28378827.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv. Tālr. 26441415.

GOVIS. Tālr. 28237087.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katliem. Krava 110 EUR. Tālr. 28356979.

Skaldītu lapkoku vai skujkoku **MALKU** ar piegādi, 25 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Skaldītu **MALKU:** 8 berkubi – 180 EUR, 10 berkubi – 200 EUR. Tālr. 29562735.

Bērza *kurbuļa* **MALKU** ar piegādi. Tālr. 29782600.

MALKU – skaldītu, klučos. Piegāde. Tālr. 26534625.

VAJADŽĪGI

SIA **Lāses AM** (41201007493) aicina darbā **LOPU IEPIRCĒJU.** Darbs birojā, apmācām strādāt ar AVS programmu. Galvenie darba pienākumi: darbs ar pašreizējiem klientiem, jaunu klientu piesaiste, dokumentu korespondences apstrāde, transporta kustības plānošana. Tālr. 29463685, e-pasts: lases@inbox.lv.

Darbībai paplašinoties, SIA **Otaņķu Dzīvniece** (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Tālr. 29185566.

Kuldīgā,
Mederu ielā 8,
pērk
GAILENES.
Tālr. 22481824.

LPKS **ZELTA TEĻŠ**
iepērk
LIELLOPUS un
JAUNLOPUS.
Augstas cenas. Samaksa
tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 26114519.

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES.** Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS.** Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BUĻĻUS, TELES.** Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **Purvmaļi** iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Elektroniskie svari. Tālr. 29258394.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20278671.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS,** traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU.** Tālr. 26104984.

Vienistabas vai divistabu **DZĪVOKLI** ar labierīcībām, var būt ar parādiem. Tālr. 29621515.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

100% LV UZNĒMUMS pērk **MEŽUS** ar **ZEMI.** Tālr. 22003161.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks meža īpašumu vai arī augošus kokus jūsu īpašumā. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, varam atjaunot robežstīgas un kupicas. Uzņēmuma mežzinis **BEZ MAK-SAS** sniegs profesionālas konsultācijas par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām jūsu īpašumā. Garantējam gan profesionālu un godīgu attieksmi, gan ļoti labu samaksu. Tālr. 26129919, 28368838, info@lmu.lv.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu, cirsmas. Tālr. 25770062.

IK **G.Matroža kokzāģētava** pērk skujkoku **ZĀGBALĶUS.** Tālr. 24118232.

Iepērk 3 m **MALKU.** Tālr. 27179144.

SIA **ML Dvīņi** pērk **ŠKELDU** un **ZARUS,** nomaļus šķeldošanai. Tālr. 29576511.

SIA **Energoparks** pērk **ZARUS** šķeldošanai, šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

GAILENES, MELLEENES. Tālr. 24914134.

GAILENES, MELLEENES Skrundā. Tālr. 24965478.

Visu veidu dārza un meža **OGAS, ĶIPLOKUS, SĒNES.** Tālr. 20334876.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B, BE, C, CE, D, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

NEPĀRDOD, bet izstrādā! Profesionāla mežizstrādes konsultācija, www.proto.lv, tālr. 26125312.

TRIMERĒ, BRUĢĒ. Tālr. 22302300.

Tīrām **DZIĻURBUMUS.** Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS.** Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI no laukakmens Dzīrnavu ielā 42.

LĪDZJŪTĪBAS

*Baltie bērzi, šalciet klusi,
Sveiciet tālos apvāršņus.
Tēva sirds ir aprīmusi,
Čaklās rokas mierā dus*

/J.Sirmbārdis./

Dūdiņ, skumju brīdī esam kopā ar tevi, tēti
aizsaulē pavadot.

Skrundas pasta saime

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, no
ASTRĪDAS BRŪDERES atvadoties.

Kaimiņi

Kaut kas noteikti paliks

pēc manis,

pēc Tevis,

pēc mums...

Kāda ābele,

kas augusta naktīs

savus augļus kā zvaigznes bērs.

/M.Sviķe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Žannai
Rossinskai, mammu mūžībā aizvadot.

Kuldīgas bibliotēkas kolektīvs

Lūgšim tavai dvēselītei

debess ceļā mieru gūt,

Lai ar tevi zvaigznes starā

varam domās kopā būt.

/V.Kokle-Līviņa./

Žannīt, skumjās esam kopā ar tevi, no
mammiņas atvadoties.

Tavi bijušie klasesbiedri Vilgāles
pamatskolā

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./

Esam kopā ar tevi un tavu ģimeni, Žannīt,
māmiņu smilšu kalniņā guldot.

Ansambļa meitenes

*Prāts negrib noticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Vasīlijam
un tuviniekiem, ZINTU smilšu kalniņā
pavadot.

Kaimiņi *Liepās, Kauguros, Bērzejās,*

Rūķišos un Krūmiņos

Klusa paliek istabiņa,

Vēl klusāks pagalmiņš.

/T.dz./

Esam kopā sūpēs ar ZINTAS tuviniekiem.
Anniņa un Zaiga

*Brīnišķos ziedos vēl mirdzēja pļava,
Vasara kvēloja mākoņu krokās,
Kad jaukā svecītē dzīvība tava
Izkusa slimības karstajās rokās.*

/J.Ziemeļnieks./

Skumstam kopā ar ZINTAS KAŅUKAS
tuviniekiem lielajās bēdās.

Zivertu ģimene, Lidija

VIEGLATĻĒTIKA

Līderi tur kanti

Pēc četrām kārtām skriešanas seriālā **Kuldīgas aplī** savā vecumā grupā ceturto reizi līderi godu apliecināja seši dalībnieki: **Viktorija un Izabella Bogdanovas, Līga Freiberga, Āris Brantevics, Ludmila Joce un Linards Ņikiforovs.**

Šajā kārtā uz starta stājās 68 skrējēji.

Pirmajā grupā (2008. g. dzim. un jaunāki, 800 m) 1. Rebeka Pargaļauska (3:42), Kristers Grezdens (3:36), 2. Patrīcija Barinska (3:43), Krišs Duburs (3:42), 3. Marta Ļaudama (3:47), Aleksis Veržakovskis (3:46).

Otrajā grupā (2005.–2007., 1200 m) 1. V.Bogdanova (5:08), Mareks Paulovskis (5:31), 2. Sanija Robežniece (5:27), Lūkass Jansons (5:33), 3. Sannija Zīberga (5:38), Nauris Lauris (5:37).

Trešajā grupā (1999.–2004.,

jaunietēm 2400 m, jauniešiem 3600 m) 1. I.Bogdanova (10:30), Linards Nikolass Ņikiforovs (14:38), 2. Sabīne Sanija Šēle (13:48), Lauris Grīniņš (15:24), 3. Alise Bondare (14:45), Ingus Bogdanovs (15:59).

Ceturtajā grupā (1978.–1998., sievietēm 3600 m, vīriešiem 6000 m) 1. L.Freiberga (18:51), Ā.Brantevics (23:54), 2. Sintija Linde (19:19), Janeks Rumbergs (24:11), 3. Rigonda Ņikiforova (19:23), Ivars Krūmiņš (29:42).

Piektajā grupā (1977. g. dzim. un vecāki, veterānēm 2400 m, veterāniem 4800 m) 1. L.Joce (11:27), L.Ņikiforovs (22:59), 2. Džanita Freija (12:47), Kaspars Šabāns (24:13), 3. Iveta Bunce (14:49), Māris Vikštremis (28:41).

Inta Jansone

SPORTA KALENDĀRS

- 18., 20.VII 19.00 Kuldīgā, A.Grundmaņa stadionā, – novada atklātais čempionāts **FUTBOLĀ.**
- 19.VII 16.00 Snēpeles pagasta Sudrabkalnos – **ORIENTĒŠANĀS** seriāla *Taciņas* 12. kārtā.
- 22.VII 10.00 Kuldīgas smilšu laukumos Piltenes ielā – novada atklātais čempionāts **PLUDMALES VOLEJBOLĀ** vīriešiem.

FUTBOLS

Kuldīgas novada čempionāta 11. jūlija spēļu rezultāti: *Kurmāle* – *Nikers*/KNSS 4:1, *Nikers* – *Alsunga* 3:0.

**Draugam dzimšanas diena?
NEZINI, KO DĀVINĀT?**

Laba ideja!
Kurzemnieka abonementa
DĀVANU KARTE!

To var iegādāties laikraksta redakcijā
1905. gada ielā 19, Kuldīgā.

Vairāk pa tālr. 63324881.

INTERESANTI

Vai zibens žirafes skar vairāk?

Zinātnieki intuitīvi vēlas atbildēt jā. 4-6 m augstumā (pieaugušas žirafes izmērs) tās ir kā torņi virs savannas, kur tās dzīvo. Protams, zibens vienmēr neskar vislielāko objektu apkaimē, tomēr pastāv lielāka varbūtība, jo ir mazāka atstarpe starp objektu un zibens izcelsmes vietu, skaidro zoologs Dārenis Naišs. 2003. gadā bijis incidents, kad Floridā, parkā *Disney's Animal Kingdom*, zibens nogalināja zirgu Betsu. Tomēr precīzu skaitļu šajā jautāju-

VĀRDA DIENAS

No 17. līdz 23. jūlijam
 17. Aleksejs (11 992), Aleksis (918)
 18. Rozālija (174), Roze (69)
 19. Digna (149), Jaurīte (342), Kamila (193)
 20. Ramona (999), Ritma (273)
 21. Meldra (168), Meldris (5), Melisa (466)
 22. Marija (15 364), Marika (1663), Marina (9407)
 23. Magda (83), Magone (10), Mērija (77)
Populārākie: Marija un Aleksejs.

JOKS

Pieturzīmju likšanas – noteikumi, tas, taču ir tik: vienkārši.
 .....
 Mūsu laukos ir tikai trīs laika apstākļi: dubļi, izžuvuši dubļi un sasaluši dubļi.
 .....
 Īsts optimists uz sava kapakmeņa lūdz uzrakstīt: „Pagaidām visiem čau! Drīz tiksīmies!”
 .....
 Sievietēm trūkumu nav, ir tikai specefekti.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 17. JŪLIJĀ	RĪT, 18. JŪLIJĀ
Dienas garums – 17 st. 8 min.	Dienas garums – 17 st. 5 min.
Saule lec 4.55, riet 22.03.	Saule lec 4.57, riet 22.02.
Naktī +14°...+16°	Naktī +15°...+16°
 Z R → A D 4-5 m/s	 Z R → A D 4-5 m/s
Dienā +16°...+18°	Dienā +16°...+18°
 Z R → A D 4-6 m/s	 Z R → A D 4-6 m/s

KULDĪGĀ
 23. jūlijā plkst. 12:00
 Pilsētas laukumā

Reģistrēties: www.berniem.csdd.lv

Bezmaksas riteņbraukšanas sacensības individuāli un komandās: velosipēdi, velokarti un teorijas uzdevumi

INVENTĀRU NOODROŠINA ORGANIZATORI!

IELŪDZAM UZ CIRCLE K ATKLĀŠANAS SVĒTKIEM!

Gaidīsim Tevi ciemos 20. jūlijā Circle K DUS Kuldīgā, Ganību ielā 22, Kuldīgā.
 Tevi gaida pārsteigumi un balvas!

PIRMAJĒM 100 PIRCĒJIEM
 No 12.00

IEGRIEZ RATU UN LAIMĒ!
 No 12.00

DĀVANĀ
 KAFIJA + SMALKMAIZĪTE

-7,5 centi litrā

-50%
 Kafijai, hotdogiem un 5 smalkmaizītēm

CIRCLE K

KONKURSS

Kas tā par vietu pasaulē?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

36. kārtā
 Šis arhipelāgs pieder kādai Ziemeļeiropas valstij un atrodas Ziemeļjūrā. Tam piešķirts īpašs starptautisks statuss. Lielāko daļu aizņem sala, uz kuras atrodas visas arhipelāga apdzīvotās vietas. Kopš 2002. gada galvenajā apmetnē ievēlēta pašvaldība, kas līdzīga kontinentālajām pašvaldībām. Citas apmetnes atrodas vēl tālāk uz ziemeļiem, bet tās apdzīvo tikai rotējošas pētnieku grupas. Sniega motocikli, lidmašīnas un laivas kalpo kā sabiedriskais transports. Aptuveni 60% klāj ledāji, tāpat ir daudz kalnu un fjordu. Kā sauc šo arhipelāgu?

Atbildes gaidām līdz 18. jūlija 11.00; tās sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

35. kārtas atbilde: Friasa Spānijā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Anete Bitēna, Mārcis Kalējs.

ĪSUMĀ

Cits e-pasts

Kopš jūnija uzņēmumam *Kuldīgas ūdens* mainījušās e-pasta adreses. Galvenā adrese ir kuldigas.udens@kuldiga.lv – uz to var sūtīt iesniegumus, jautājumus. Uz adresi udens.rekini@kuldiga.lv jā-sūta informācija un jautājumi par rēķiniem, skaitītāja rādījumi, dokumenti, lai sagatavotu līgumus.

Par apkuri – avansā

Arī šovasar SIA *Kuldīgas siltumtīkli* iedzīvotājus aicina par apkuri norēķināties avansā. Tas ir ērts veids, kā samazināt izdevumus ziemā. Maksājot avansā, norēķina mērķi jānorāda vien abonenta numurs.

Labiekārto pagalmu

Iepretim topošajam peldbaseinam Kuldīgā ierīkotas sešas autostāvvietas. Izveidots arī celiņš, pagalmā salabotas komunikācijas un lietusūdens novadsistēma. Tur strādāja SIA *AB būvniecība*, un darbs izmaksāja 36 000 eiro. Jelgavas ielas posms gar baseinu tiks sakārtots, tiklīdz beigsies būvdarbi.

Vēžu audzēšanā –
kā pa celmiem.

2. lpp.

Svaigo zivju
tirgū maz.

3. lpp.

Fotokonkurss
Mans loms.

4. lpp.

Mūsu līdaciņas augs pie Likteņdārza

Zinātniskā institūta *BIOR* zivaudzētavas *Tome* Pelču filiāles darbinieki uz Koknesi aizveduši un Daugavas ūdeņos izlaiduši 16 tūkstošus līdaku mazuļu.

Pelčos izaudzēto līdaku mazuļi Daugavā ielaisti iepretim Likteņdārzam Kokneses pagastā. Tā izpildīts šīs vasaras zivju pavairošanas plāns, plašie ūdeņi papildināti ar saimnieciski vērtīgu sugu, kurai, augot lielā biežībā, ir tieksme citus iznīcināt.

Filiāles vadītājs Valdis Plaudis stāsta, ka tas darīts ik-gadējā zivju resursu pavairošanas valsts programmā, ko īsteno *Tome*. Pēc šī plāna filiāles izaudzē noteiktu daudzumu dažādu zivju sugu kāpuru, smoltu vai mazuļu, kas tiek ielaisti zinātnieku izpētītās ūdenstilpēs, kur samazinājušās saimnieciski vērtīgas sugas. Tādas vietas ir Pļaviņu HES baseinā – cilvēka darbības un vides faktoru negatīvās ietekmes dēļ tur ekosistēma ir novājināta.

Pēc *BIOR* ziņām galvenās sugas valsts zivaudzētavās ir

lasis, taimiņš, zandarts, vimba, līdaka, vēdzele, plaudis un upes nēģis. Vidēji ik gadu dabiskajās ūdenstilpēs resursu papildināšanai un atjaunošanai tiek izlaisti 12–26 miljoni zivju kāpuru, mazuļu un smoltu.

Pelču audzētavai uzticēts pavairot līdakas. Kāpuri iegūti pašmāju dīķos, kur tie auga lielā biežībā, un dažos mēnešos izaudzēti līdz 5 cm augumam un 3,5 g smagumam, kad var sākt pastāvīgu dzīvi. Kurzeme esot līdakām bagāta, turklāt šīs plēsēju sugas zivīm ir niķis vienai otrai aprīt.

Arī tāpēc bijis vajadzīgs dīķus nolaist un zivis pārvietot uz plašākiem ūdeņiem.

„Daugavā tās ielaistas iepretim Likteņdārzam. Lai arī tas bija valsts plānā, savā ziņā to var uzskatīt par dāvanu Latvijas simtgadē,” tā V.Plaudis. „Pēc pāris gadiem līdakas būs prāvā augumā un priecēs maksšķerniekus Vidzemē.”

Daina Tāfelberga
Jāņa Sprugevica arhīva foto

Vēžu audzēšanā jāmaina attieksme

Nepilnos 20 gados, kopš sāka rasties privātie akvakultūras uzņēmumi, izveidota zivju resursu atražošanas valsts programma un speciālisti pievērsās arī vēžu audzēšanai, nozarē gājis kā pa celmiem.

Tā uzskata mūspusē lielākais vēžaudzētājs Valdis Austers, kurš tos audzē Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas (VZAA) baseinos Pelču pagastā.

SĀKA EKSPERIMENTĒT

V.Austers ir viens no VZAA dibinātājiem, kopā ar Egilu Tinti Pelčos ierīkojis baseinus un izveidojis zivju pirmapstrādes uzņēmumu *Anzāģes*, kas tagad jāapsaimnieko vienam, jo kolēģis pavasarī pēkšņi aizsaukts mūžībā. Egila vārdu V.Austers piemin ne reizi vien, jo abi bijuši nozares celmlauži mūspusē. „Tā, kā bija 90. gadu sākumā, diez vai vēl kādreiz būs,” saka pelčenieks. „Ja vien nemainīsies politika un attieksme pret entuziastiem, kuri ar akvakultūru grib nodarboties nopietni, nevis šā tā. Bet pašreiz nav jūtams, ka tas Latvijā būtu vajadzīgs.”

DĀRGA MANTA, JO DELIKATESE

Vēžu nekad neesot bijis pietiekami, arī ne pirmskara Latvijā, kad tie čumējuši un mudžējuši vai visos ezeros un strautiņos tāpat kā foreles. Jau tad tie bija delikatese tāpat kā tagad – pieprasīta, bet daudz dārgāka. Tāpēc, ka dabiskajās ūdenstilpēs vēžu esot ļoti maz. Pat tad, ja būtu, likums neļauj ar krītiņu iet visur, kur tie sastopami. Pēc Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumiem vēžus atļauts ķert tikai nedaudzās vietās, ir noteikti zvejas rīki, ar kādiem to drīkst darīt, un ierobežots loms.

Bet vēžu mākslīgajai audzēšanai vajadzīgi lieli ieguldījumi. „Iemesli izžušanai ir dažādi: mēris un citas slimības, maluzvejniecība un dabiskie ienaidnieki, invazīvās sugas, piemēram, Amerikas svitrainais. Stāsta, ka tas pārnēsā mēri un traucē vietējām sugām. Pie manis gan tam nav ne vainas.”

MAKSĀJA RAUDĀDAMI

V.Austers atceras, ka sākumā vēžus varēja dabūt gandrīz par velti. Izaudzēja, veda uz Rīgas restorāniem. Parādījās cena. „Kad sākām nodarboties ar selekciju, raudādami maksājām trīs eiro par kilogramu, kurā bija gan mazuļi, gan prečiniēki (vēži pārdošanas augumā ir 12 cm un lielāki – aut.)” stāsta audzētājs. „Bija vajadzīgi kapitālieguldījumi, jo izaudzējām tūkstošiem vēžu. Apgādājām gan Kurzemes, gan Latgales ezeros. Bija, ko ņemt, lai mazuļiem atrastu atbilstošus augšanas apstākļus – ne katrā ūdenī tiem patīk. Vēl ar visādām komisijām un atskaitēm vajadzēja noņemties.

Vēžveidīgajiem patīk dzīvot alās, tāpēc inkubācijas ūdenstilpē ievietotas caurules.

Dzīvu vēžu cena Latvijā kopš 1. jūlija atkarīga no daudzuma un kvalitātes, kā arī pieprasījuma.

- Platspīļu vēži – 20 eiro/kg vai pēc izmēra: 10-11 cm no 0,50 līdz 1 eiro/gab., 11-12 cm – 1,50 eiro/gab., 12-16 cm – no 1,50 līdz 2 eiro/gab.
- Signālvēži – 10-15 eiro/kg vai pēc izmēra: 1 cm – 0,80 eiro/gab., 12 cm – 1 eiro/gab.
- Šaurspīļu vēži – 5 eiro/kg.
- Dzeloņvaigu jeb Amerikas svitrainie (11 cm un lielāki) – 3 eiro/kg.

/Pēc www.ss.lv

Pirms mēneša izšķīlušies vēžu kāpurī (ap 2 cm), bet spēles jau ir. Pilnīga kopija lielajam platspīļniekam, tikai caurspīdīgs, jo nav uzaudzējis čaulu, kas tiek nomainīta 8-12 reizes gadā.

Selekcijā eksperimentējām visādi, vienīgā grāmata par vēžu audzēšanu saldūdeņos bija Ziedoņa Mazīša padomju gados sarakstītā. Tad sākās sadarbība ar Somijas, Norvēģijas un Zviedrijas speciālistiem, semināri, pieredzes apmaiņa un atbalsta programmas. Bet tas drīz beidzās.”

TIKAI VIENU MĒNESI

Šobrīd pārdodamo vēžu cena ir 2-5 eiro gabalā atkarībā no sugas un tirgus vietas. Audzētājs uzskata, ka tā ir augsta, salīdzinot ar to, kāda bija vecajos labajos laikos. Vienlaikus peļņa maza, ņemot vērā ieguldījumus audzēšanā. Taču cena tūlīt būšot augšā, jo inkubācijas periods ir ilgs, bet tirdzniecība ar dzīviem vēžiem rit tikai vienu mēnesi – no jūlija vidus.

Pārvietošana vēlma ne vēlāk par augustu, lai platspīļnieki paspētu aklimatizēties jaunajā vidē līdz pārošanās laikam pirms ziemas. Vietējās sugas sāk vairoties trīs četru gadu vecumā. Tas parasti notiek oktobrī un novembrī, temperatūrai atdzīstot

līdz desmit grādiem. Mamma nēsā olas septiņus mēnešus līdz pat maijam, kad tās izšķīlas. Vēlā rudens un aukstā pavasara dēļ šogad Pelču baseinos dažas mamas vēl nebija tās palaidušas uz šķīlšanos. V.Austers šaubās, vai oliņu skaitu var izmērīt. To ir daudz, diemžēl atbirums lielāks par izdzīvojušajiem kāpuriem, kas pārtop par mazuļiem un spēj sākt savu dzīvi.

BRĪVA VIETA SUBSĪDIJĀM

„Mēs nevaram pabarot ne Latvijas gardēžus, ne kaimiņvalstis,” skaidro V.Austers. „Pieprasījums liels visā Eiropā. Somijā vispār neko nevar izaudzēt. Savulaik mēs ar Egilu joka pēc nopirkām veikalā sasaldētu vēžu paciņu. Atvērām, un izbira ledus gabaliņi! Kas tie par vēžiem! Tātad ir niša un perspektīva, ja vien to atbalstītu. Vēžaudzētājiem ir tikai viens mēnesis, kad viss jāpaspēj: pārdot vai nopirkt, ko un cik vajag. Pārstrādāt ir galvenokārt sasaldēt un salikt maisiņos, jo vēlāk dzīvus vēžus tirgot nevarēs. Pasaulē neviena

Pat mākslīgajā uzglabāšanas baseinā vēzis nemaz tik viegli tiklā nedodas, atzīst mūspusē lielākais vēžaudzētājs Valdis Austers.

Vēžu un vēžveidīgo pasaule ir daudzveidīga.

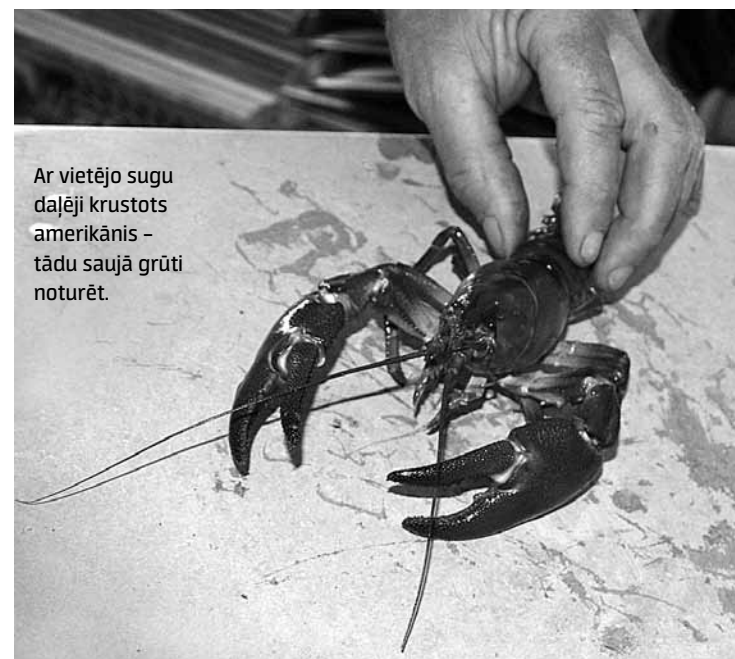
Latvijā sastopamas četras vēžu sugas:

- platspīļu jeb upes vēzis (*Astacus astacus*) – vietējā suga, kas upes, ezerus un strautus apdzīvo jau kopš pēdējā ledus laikmeta atplūdiem;
- šaurspīļu vēzis (*Astacus leptodactylus*) – invazīva suga, sastopama dažos ezeros;
- signālvēzis jeb Amerikas vēzis (*Pacifastacus leniusculus*) – Latvijā ievests 1971. gadā Braslā;
- dzeloņvaigu jeb svitrainais vēzis (*Orconectes limosus*) – invazīva suga, ievesta no Lietuvas, apdzīvo Lielupes baseinu.

/www.vzaa.lv/

Zemnieki diļķiem pieprasot gadu vai divus gadus vecus mazuļus, jo tie jau norūdījušies.

Ar vietējo sugu daļēji krustots amerikānis – tādu sauja grūti noturēt.

lauksaimniecības nozare neiztiek bez subsīdijām. Pat salīdzināt negribas, kādas tās ir mūsu valstī. Ir vienīgi nauda, ko atmet Eiropa. Tas, ko es te daru, ir tikai tāds hobijs.”

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Vasarā letes patukšas

Ventspils komersanta Bella K pārdevējai Agitai Sīpolai pie mums tirgus dienās darba daudz – kuldīdznieki zivis pērkot labi.

Lielo reņģu vasarā jūrā nav, pārsvarā nākot brētliņas.

„Kūpinātajām zivīm cena turas, bet mēs daudz to celt nevaram. Kad Kuldīgā svētki, pircēji lašu vēderiņus pērk arī par deviņiem eiro kilogramā, bet ikdienā mūs rāj,” novērojuši pārdevēja Laura Meikšāne, kas strādā zivju veikaliņā pie Kuldīgas tirgus.

Kuldīgas tirgū šonedēļ pārdevējas pasūrojās, ka svaigo zivju maz – vasara ir tukšāks laiks, šogad pie vainas arī biežie vēji.

Svaigas un kūpinātas zivis tagad piedāvā vietējais individuālais uzņēmums *Adolfs Grejs-Erbs* un individuālais komersants *Bella K* no Ventspils.

PIEPRASOT MAZĀK

Laura Meikšāne strādā par pārdevēju vectētiņa A.Grefa-Erba uzņēmumā: „Mēs zivis tikai uzpērkam, paši neķeram un

nekūpinām. Svaigās reņģes ir no Ventspils, kūpinātās – no Pāvilostas. Ir jau arī tādas, kas līdz pārstrādātājiem nonāk saldētas. Laši, protams, ir no Norvēģijas. Vasarā jūrā reņģu nav, tikai mazās brētliņas, bet tādas jau neviens nepērk. Uz rudens pusi nāks butes, mencas, vējazivis.” Pēdējā laikā pircēju interese esot mazinājusies, un rodies iespaids, ka arī jūra izsmelta, uzskata Laura.

„Man zivis galdā ir kopš bērnības, svētkos – daudzas un dažādas. Arī ciemiņiem garšo. Astonģadīgā meita vienmēr pra-

sa, lai atnesu kādu zivi, un es priecājos, ka viņa ēd. Īpašas receptes nav, bet, piemēram, reņģīti var izcept un iemarinēt, var izfilēt un cept panējumā, var likt tomātu mērcē,” pārdevēja dalās pieredzē.

KAD VĒJI NEPŪTĪS

„Vējš un sliktais laiks mūsu Baltijas jūras zivis pūš projām. Kad laiks būs labāks, nāks arī menca, bute, būs liņi no Ventas,” zina teikt *Bella K* pārdevēja Agita Sīpola. Pie viņas letes rinda reti mazinās. Ventspilnieki zivis kūpinot paši. „Kuldīgā pērk

labi. Kad nav, meklē svaigās, bet pieprasītas ir arī kūpinātās. Man tās ir pārāk pierastas, bet vispār jau garšo. Par izsmalcinātu manu gaumi saukt nevar.”

Kurmālniece Aina nopirkusi zivtiņas gabaliņu. Kad bērni atved uz pilsētu, vismaz reizi nedēļā kādu te nopērkot. Meklējot to, kas vairāk kārojas: vai svaigu, vai kūpinātu. Ar upes zivīm šad tad apgādājot draudzenes dēls, liels makšķernieks, – atnesot pa līdaciņai.

**Inguna Spuleniece
Lāsma Reimanes foto**

Kā pareizi pabarot

Racionāla barošana ir viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem sekmīgai zivkopībai, jo ļauj vienā un tajā pašā ūdenstilpē izaudzēt daudz vairāk zivju un būtiski palielināt produktivitāti.

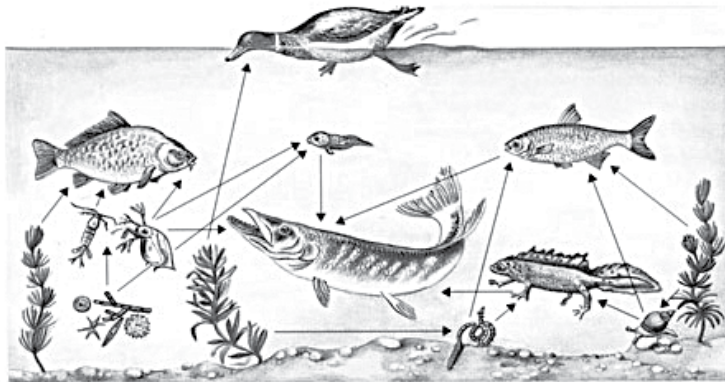
Par tendencēm stāsta Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta *BIOR* akvakultūras, pētniecības un izglītības centra speciālisti Olga Revina, Mārcis Ziņģis un Vjačeslavs Revins.

NOSAKA GARŠŪ

Katram zivkopim svarīgi zināt barošanas pamatus un mācēt lietot konkrētajai sugai atbilstošu recepti, devu un režīmu.

Pilnvērtīga barība, kas atbilst organisma vajadzībām, nodrošina ātru augšanu un palielina ražību. Lai nodrošinātu dzīvības procesus un iegūtu enerģiju, zivīm vajadzīgas organiskās vielas (olbaltumvielas, tauki, oghidrāti u.c.) un neorganiskās (minerālvielas). Olbaltumvielas ir aminoskābju avots, no kura zivis veido muskuļaudus. Tauki un oghidrāti kalpo kā enerģijas avots.

Tieši tauki nosaka zivju kā pārtikas garšu. Parasti barības līdzekļos, ko lieto ēdināšanai (graudi, kartupeļi), olbaltumvielu ir par maz. Zivju un asins miltos olbaltumvielu ir vairāk.

Barošanas ķēde diķī: viens organisms var ēst vairākus citus. Piemēram, līdaka var ēst gan sikos vēzišus, gan varžu kurkuļus, gan raudas. Ūdens augus ēd tārpī, gliemeži, zivis un pīles.

Barībai ir divas pamatgrupas:
- dzīvā jeb dabīgā,
- mākslīgā, kuru klasificē pēc izcelsmes: augu, dzīvnieku un kombinētās barības.

Pēc barības veida zivis var dalīt:
plēsīgās (līdaka, forele u.c.),
zālēdājas (baltais amūrs),
visēdājas (karpas, liņi, karūsas u.c.).

DABĪGĀ UN MĀKSLĪGĀ

Dzīves agrīnajos posmos zivju kāpurs pārtiek no dzeltenuma maisiņa, bet tā rezerves ātri vien izbeidzas, un zivis pāriet uz eksogēno barošanu (ēdiena uzņemšana no vides). Barību var dalīt divās pamatgrupās – dzīvā jeb dabīgā un mākslīgā, kuru klasificē pēc sastāvdaļu izcelsmes: augu, dzīvnieku un kombinētās barības.

Dīķos, zivis audzējot eksten-sīvi (zemā blīvumā), tās var nepiebarot un tām pietiks ar to,

ko var atrast dabā. Mūsdienās intensīvās dīķsaimniecībās līdz 80% zivju iegūst, pateicoties mākslīgajai piebarošanai, bet, audzējot baseinos, piebarošanas rezultāts ir visa produkcija. Dabā mazuļi sāk baroties ar sīkām dzīvām radībām – zooplanktonu, kura daudzumu, dīķos mēslojot ar organiskajiem un minerālajiem mēsliem, audzētājs var daudzārt palielināt, radot labvēlīgu vidi izdzīvošanai un ātrākai augšanai. Zivīm pieaugot, tās sāk izmantot lielāka izmēra barību.

PLĒSĒJAS, VEGETĀRIETES UN VISĒDĀJAS

Pēc barības veida zivis var dalīt plēsīgās (līdaka, forele u.c.), zālēdājas (baltais amūrs) un visēdājas (karpas, liņi, karūsas u.c.).

Dažādām sugām atšķirība starp pamatbarošanās īpašībām un barību ir ļoti lielas. Piemēram, platpieri galvenā barība ir zooplanktons, un par spīti izmēram tās visu dzīvi, filtrējot ūdeni, iegūst sīkos organismus. Baltais amūrs ir vienīgais Latvijā audzētais īstais zālēdājs, jo tas spēj pārtikt arī no augstākajiem ūdensaugiem, šķelt augos esošo kokšķiedru un izmantot to biomasas audzēšanai. Tomēr Latvijas klimats reti un īsu brīdi ir piemērots optimālai šīs sugas audzēšanai.

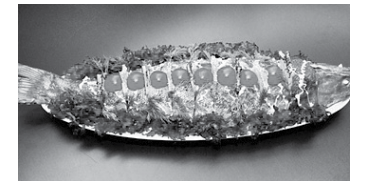
Audzējot zivis kā polikultūru (dažādas vienā ūdenstilpē), var nākties saskarties ar konkurenci, kad vienai sugai domāto apēdis cita. Lielākoties gandrīz visas ēd zooplanktona (zemākos vēžveidīgos, virpotājus un viensūņus) un zoobentosa organismus (kukaiņu kāpurus, mazuļu tārpus, gliemežus, vēzišus u.c.). Ļoti augstvērtīgi ir trīsuļodu kāpuri (sarkanie tārpī) – tie satur 54,4% olbaltumvielu un 4,34% tauku. Plēsīgo zivju galvenā barība, protams, ir mazākas zivis.

Sagatavoja **Daina Tāfelberga**

RECEPTE

Katrīna Spuleniece-Aišpure,
uztura speciāliste

Pildīts zandarts

Vajadzēs: zandartu (ap 1 kg), sīpolu, 2 baltmaizes šķēles, ½ glāzes piena, sāli, piparus, citronpiparus, 1 olu, saišķīti zaļumu (dilles, pētersīļus), 3 ēd.k. majonēzes, 1 kļiploka daiviņu, 30 g siera, rozmarīnu, piedevām – dārzeņus (krāsainu papriku, tomātus, sīpolu), nedaudz eļļas.

Kā pagatavot: zivi (zandarta vietā var ņemt arī līdaku vai citu) notīra, izķidā, nogriež galvu. Ar asu nazi nogriež abas filejas, izgriežot asaku. Ādu atstāj pie filejām. Izlasa tajās palikušās lielās asakas. Filejas liek uz dēlīša ar ādu uz leju un nogriež mīkstuma daļu. To sagriež sīkāk, liek traukā, pievieno sasmalcinātu sīpolu un visu blendē. Masai pievieno pienā izmērcētu baltmaizi bez garozas, olas dzeltenumu, sāli un piparus, visu samaisa. Pievieno sasmalcinātus zaļumus. Olas baltumu saputo un uzmanīgi iemaisa zivs masā.

Cepamo veidni ietauko, nobārsta ar rozmarīna zariņiem, virsū liek vienu plāno zivs fileju ar ādu uz leju. To pārkaisa ar citronpipariem, virsū liek sagatavoto zivs masu un pārklāj ar otru fileju ar ādu uz augšu. Ar aukstā ūdenī samitrinātu plaukstu nolīdzina, veidojot zivs formu, pārber ar sāli un pipariem. Blakus liek gabalos sagrieztus dārzeņus. Majonēzē iemaisa sasmalcinātu kļiploku un pārziež zivi. To pārber ar rīvētu sieru, dārzeņus aplaka ar eļļu. Veidni liek sakarsētā krāsnī 180–200 grādos, cep apmēram 30 minūtes atkarībā no zivs lieluma.

JAUNUMS LIKUMĀ

Lai nepaliek pusratā

Lai sekmētu Zivju fonda atbalstīto projektu savlaicīgu izpildi, mainīti noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai.

Jūnija beigās valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus, ka Zivju fonda padome turpmāk drīkstēs apstiprināto summu pārdaļīt tiem jau novērtētajiem projektiem, kuri, sakārtoti secībā pēc augstākā vērtējuma, nebija iekļāvušies kopējā finansējumā. Tāpat padome drīkstēs sadalīto naudu atvēlēt jaunas pieteikumu kārtas izsludināšanai kādam Zivju fonda pasākumam. Par to tiks lemts, ja atbalsta saņēmējs līdz noteiktam laikam Lauku atbalsta dienestā neiesniegs pārskatus.

Savukārt, lai dotu pietiekamu laiku labai iecerēs īstenošanai, līdz ar izmaiņām noteikumos padome katra gada otrajā pusē varēs (izņemot tos, kuri saņem atbalstu zivju pavairošanai) noteikt citu termiņu, kad jāiesniedz pārskats par projekta gaitu, bet tas nedrīkstēs būt vēlāk par 15. decembri.

Daina Tāfelberga

KONKURSS MANS LOMS

Kurzemnieka izsludinātajam fotokonkursam iesūtītas dažādas bildes un arī atšķirīgi stāsti. Citam tas tiešām lielākais loms, cits šo iespēju uztvēris ar humoru.

Zivis noķertas Ventā pie Krogsētām 2015. gada 22. jūlijā. Uzliktas uz izklāta Kurzemnieka, lai var redzēt lielumu, jo tad viegli salīdzināt – Kurzemnieka izmēru visi zina. **Uldis.**

pirma zive sogad

Man vislielākās līdakas bija šogad 17. jūnijā, kad ar draugu Artūru Auziņu piedalījās spinninga sacensībās Pakuļu vasara 2017. Viena svēra 1,41 kg, otra 1,21 kg.

Stāsts tāds. Man vajadzēja draugu ar komandas biedru aizvest uz Pakuļu ezeru, bet komandas biedrs netika. Draugs ļoti gribēja piedalīties un mani pierunāja (es jau Ventā biju spinningojusi, zināju, kā tā lieta jādara, bet lielu lomu nebija). Pierēģistrējāmies, airējāmies ar laivu – no sākuma nekā nebija. Visu laiku ķērās zālēs, tad piezvanījām draugiem, un viņi teica: „Zem līnijas ir asari!” Labi, airējāmies zem līnijas, metām, metām, pēkšņi draugam asaris pieķērās. Turpinājām mest, draugam atkal asaris. Es ik pa laikam mainīju dažādas gumijas zivtiņas, roterus un voblerus – nu, nekā! Tad drauga arsenālā atradu smuku roteri, un viņš teica – būs labs līdakai. Uzliku un metu, tinu tā prātīgi, un pieķērās. Neticēdama tinu, draugs paņēma tīklu, un pa abiem iecēlām laivā. Es šokā, draugs priecīgs – 1,21 kg pirmajā piegājienā! Un, kad sacensības gāja uz beigām, pusstundu iepriekš pie finiša saliņas pieķērās smukā lielā līdaka. 1,41 kg ielēca laivā! Tā es ar savām divām līdakām un Artūrs ar diviem asariem dabūjām otro vietu! No pirmās vietas trūka tikai 0,02 kg! Protams, citiem tās ir mazas līdakas, bet man kā sievietei lielas.

IESĀCĒJAS VEIKSMĒ. Gundega Leimante sacensības piedalās pirmo reizi un izvēla smagāku zivju nekā vietas komandas biedrs Artūrs Auziņš.

Re, tāds reiz bija mans loms! **Alberts Kārlis Leimanis.**

Nezinu, vai ir atļauts, bet nu tāds loms man pagadījās veco dzirnavu dīķī aiz slimnīcas. **Kristeris Ābele.**

Gundega Leimante

Līdaciņa, protams, tika atlaista atpakaļ. **Dace Vītola.**

Attēlā redzamā līdaka ir 11,5 kg smaga, šogad noķerta Ventā. **Egils Ormanis.**

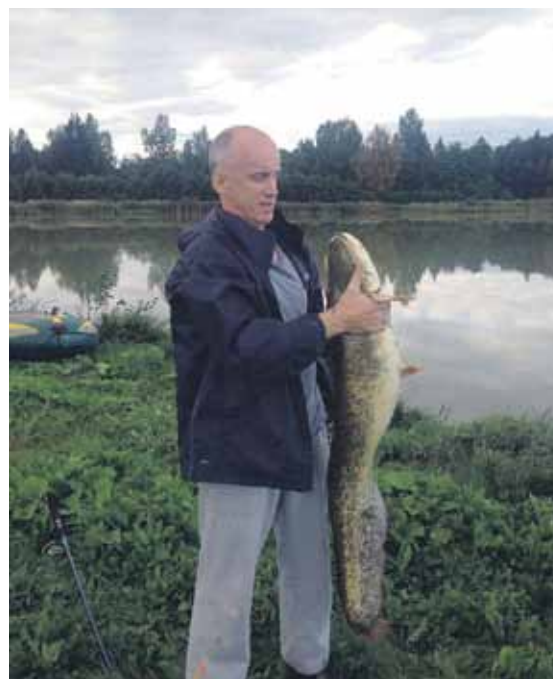

Šo līdaku noķēru Nabes ezerā – tā bija 8,2 kg smaga un 1,08 cm gara. **Nauris.**

Noķerta forele Alekšupītē! Garums 39 cm. **Denijs.**

Bilde ir tapusi Norvēģijā. Es pats ar pirmo zuti. **Lauris Drullis.**

Šīgada lielākais loms – 1,30 m garš sams un 8,3 kg karpa. **Ģirts Pīlenieks.**

Pēc balvas Kurzemnieka redakcijā (1905. gada ielā 19) gaidām:

par vislielāko lomu – Egilu Ormani,

par interesantāko fotogrāfiju – Albertu Kārli Leimani.

sadarbībā ar Zivju fondu, Lauku atbalsta dienestu, biedrību Darīsim pašī!

To veidoja Daina Tāfelberga, Inguna Spuleniece, Lāsma Reimane. Māksliniece Inese Slūka, maketētāja Laila Liepiņa. Redaktore Daiga Bitiniece. Tīrāža – 3700. Tālr. atsauksmēm 63350567; e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv.

Izdevumu atbalsta

